

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0104

Global Gateway - minulé dopady a budoucí zaměření

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. března 2026 o Global Gateway - minulé dopady a budoucí zaměření (2025/2073(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 21 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na článek 208 a čl. 322 odst. 1 této smlouvy,
- s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise ze dne 30. června 2017 nazvané „Nový Evropský konsensus o rozvoji – Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“,¹
- s ohledem na Evropský konsensus o humanitární pomoci a na propojování humanitární, rozvojové a mírotrvorné činnosti, které schválila Rada a Komise,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009² (nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1529 ze dne 15. září 2021, kterým se zřizuje Nástroj předvstupní pomoci (NPP III)³,

¹ Úř. věst. C 210, 30.6.2017, s. 1.

² Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>.

³ Úř. věst. L 330, 20.9.2021, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>.

- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 25. listopadu 2020 nazvané „Akční plán EU pro rovnost žen a mužů (GAP) III – ambiciózní agenda pro genderovou rovnost a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti EU“ (JOIN(2020)0017),
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 16. září 2021 o Strategii EU pro spolupráci v indicko-tichomořském regionu (JOIN(2021)0024),
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 1. prosince 2021 nazvané „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 2. října 2024 nazvané „Budování udržitelných mezinárodních partnerství jako Tým Evropa“ (JOIN(2024)0025),
- s ohledem na akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv a jeho význam z hlediska inkluzivního, udržitelného a spravedlivého hospodářského rozvoje,
- s ohledem na strategii EU v oblasti celosvětového zdraví,
- s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost⁴,
- s ohledem na poznámku Rady ze dne 28. října 2022 týkající se pracovních ujednání o správě Global Gateway,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 21. června 2024 o hodnocení nástroje NDICI – Globální Evropa v polovině období a ze dne 21. listopadu 2023 o přístupu Tým Evropa,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. října 2025 o provádění Strategie EU pro spolupráci v indicko-tichomořském regionu,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj Globální Evropa (COM(2025)0551), jež dne 16. července 2025 předložila Komise,
- s ohledem na stanovisko Evropského účetního dvora 03/2024 připojené k hodnocení záruky pro vnější činnost provedenému Komisí, které bylo zveřejněno dne 12. prosince 2024,

⁴ Úř. věst. L 201, 3.8.2010, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>.

- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 17/2025 ze dne 16. září 2025 nazvanou „Pomoc EU na podporu obchodu pro nejméně rozvinuté země – potřeby se řeší, ale financování z EU nesplňuje předpoklady pro dosažení cíle pro rok 2030“,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, která vstoupila v platnost pro EU dne 22. ledna 2011 v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES ze dne 26. listopadu 2009,
- s ohledem na rezoluci OSN č. 70/1 ze dne 25. září 2015 nazvanou „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ (Agenda 2030), která byla přijata na summitu OSN o udržitelném rozvoji v New Yorku a která stanovuje cíle udržitelného rozvoje,
- s ohledem na Pařížskou dohodu, která byla přijata dne 12. prosince 2015 v rámci Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, a zejména na ustanovení této dohody týkající se přizpůsobení, odolnosti a podpory nejzranitelnějších zemí,
- s ohledem na závěry druhého světového summitu o sociálním rozvoji, který se uskutečnil v Dohá ve dnech 4. až 6. listopadu 2025 a na němž byl znovu potvrzen ústřední význam sociálního rozvoje, všeobecné sociální ochrany a boje proti chudobě a nerovnosti jako základních pilířů udržitelného rozvoje,
- s ohledem na rámec Organizace spojených národů pro spolupráci v oblasti udržitelného rozvoje jako hlavní nástroj plánování a provádění rozvojových činností OSN na úrovni jednotlivých zemí,
- s ohledem na akční program z Addis Abeby o financování rozvoje přijatý na třetí mezinárodní konferenci o financování rozvoje, která se konala v etiopské Addis Abebě ve dnech 13. až 16. července 2015, a na závěrečný dokument přijatý na čtvrté mezinárodní konferenci o financování rozvoje, která se konala ve španělské Seville ve dnech 30. června až 3. července 2025, označovaný jako Sevillský závazek,
- s ohledem na návrh memoranda o porozumění mezi EU a Jihoafrickou republikou o partnerství v oblasti čistého obchodu a investic, který byl podepsán dne 20. listopadu 2025,
- s ohledem na memorandum o porozumění mezi EU a Jihoafrickou republikou, kterým se zakládá strategické partnerství v oblasti udržitelných hodnotových řetězců nerostných surovin a kovů a které bylo podepsáno dne 20. listopadu 2025,
- s ohledem na své usnesení ze dne 21. ledna 2021 o konektivitě a vztazích mezi EU a Asií⁵,

⁵ Úř. věst. C 456, 10.11.2021, s. 117.

- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2022 o budoucí evropské struktuře pro financování rozvoje⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. prosince 2023 o provádění Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2024 o bezpečnostních a obranných důsledcích vlivu Číny na kritickou infrastrukturu v Evropské unii⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2024 o vytvoření komplexní evropské strategie pro přístavy⁹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 2. dubna 2025 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva za rok 2024¹⁰,
- s ohledem na své usnesení ze dne 2. dubna 2025 o lidských právech a demokracii ve světě a o politice Evropské unie v této oblasti – výroční zpráva za rok 2024¹¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. května 2025 o kontrole finanční činnosti Evropské investiční banky – výroční zpráva za rok 2023¹²,
- s ohledem na své rozhodnutí ze dne 7. května 2025 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2023, oddíl III – Komise a výkonné agentury a devátý, desátý a jedenáctý Evropský rozvojový fond¹³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2025 o provádění a plnění cílů udržitelného rozvoje s ohledem na politické fórum na vysoké úrovni v roce 2025¹⁴,
- s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

⁶ Úř. věst. C 167, 11.5.2023, s. 57.

⁷ Úř. věst. C, C/2024/4163, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4163/oj>.

⁸ Úř. věst. C, C/2024/5719, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5719/oj>.

⁹ Úř. věst. C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj>.

¹⁰ Úř. věst. C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj>.

¹¹ Úř. věst. C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj>.

¹² Úř. věst. C, C/2026/574, 24.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/574/oj>.

¹³ Přijaté texty, [P10_TA\(2025\)0077](#).

¹⁴ Přijaté texty, [P10_TA\(2025\)0159](#).

- s ohledem na společná jednání Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozvoj podle článku 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro mezinárodní obchod,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozvoj (A10-0045/2026),
- A. vzhledem k tomu, že dne 1. prosince 2021 byla vytvořena strategie Global Gateway, která se má stát stěžejním rámcem EU pro udržitelné propojení a globální investice a alternativou k čínské iniciativě Jedno pásmo, jedna cesta a dosáhnout souladu s širším cílem mezinárodního společenství, kterým je motivovat zapojení soukromého sektoru, aby se financování rozvoje zvýšilo z „miliard na biliony“, a tak se vyřešily nejnákladnější aspekty cílů udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že se jedná o strategii a politickou iniciativu, která sama o sobě není nástrojem ani nařízením; vzhledem k tomu, že Global Gateway vychází z finanční struktury pro vnější činnost EU, zejména z politiky a rozpočtu EU v oblasti rozvojové spolupráce, konkrétně z nástroje NDICI – Globální Evropa, pokud jde o její právní rámec a financování;
- B. vzhledem k tomu, že v prostředí zvýšené geopolitické rivality a nejistoty strategie Global Gateway zvýší geopolitickou váhu a viditelnost EU na světové scéně, pokud bude řádně prováděna a pokud o ní budou poskytovány náležité informace, a to tím, že bude v rámci Agendy 2030 a příslušných cílů udržitelného rozvoje posilovat inteligentní, čisté a bezpečné vazby mezi EU a jejími partnery v oblasti digitálních technologií, energetiky a dopravy a zlepšovat zdravotnické, vzdělávací a výzkumné systémy na celém světě a rovněž obnoví konkurenceschopnost evropského průmyslu, sníží závislost Evropy v kritických odvětvích a vyváží rostoucí vliv Číny;
- C. vzhledem k tomu, že nejvzdálenější regiony EU a zamořské země a území se nacházejí v blízkosti strategických oblastí pro rozvoj projektů Global Gateway; vzhledem k tomu, že rozvoj těchto oblastí má pozitivní dopad na bezpečnost a prosperitu nejvzdálenějších regionů a zamořských zemí a území;
- D. vzhledem k tomu, že z financování EU v rámci Global Gateway nesmí mít prospěch subjekty, které poškozují evropské bezpečnostní a hospodářské zájmy, včetně společností, na které se vztahují sankce EU, státem vlastněných nebo ovládaných podniků systémových konkurentů nebo subjektů zapojených do obcházení sankcí či přepravy zboží dvojího užití do Ruska nebo jiných nepřátelských činností; vzhledem k tomu, že účast na projektech Global Gateway by měla být podmíněna plným dodržováním omezujících opatření EU a věrohodnou snahou zabránit obcházení sankcí;

- E. vzhledem k tomu, že geopolitický vliv a schopnost uzavírat dlouhodobá partnerství ke vzájemnému prospěchu do značné míry závisí na ekonomické síle, přístupu na trhy a institucionální kapacitě, jakož i na vzájemně schválených plánech; vzhledem k tomu, že partnerství a investice v rámci Global Gateway by měly být založeny na reciprocitě a prokazatelném a konkrétním oboustranném prospěchu a zájmu; vzhledem k tomu, že přechod od vztahů dárce-příjemce k vzájemně prospěšným investičním partnerstvím bude vyžadovat nová řešení přizpůsobená konkrétním podmínkám;
- F. vzhledem k tomu, že provázanost digitálních, energetických a dodavatelských řetězců vytváří pro EU příležitosti i zranitelná místa; vzhledem k tomu, že účinné zapojení soukromého sektoru, efektivní provádění projektů, odpovídající financování a silná koordinace s partnery, včetně občanské společnosti, přispívají k důvěryhodnosti EU jako globálního aktéra;
- G. vzhledem k tomu, že je v zájmu EU podporovat sociální, hospodářský, lidský a environmentální rozvoj, a to i prostřednictvím partnerství s občanskou společností, posílené diplomacie a obchodní spolupráce;
- H. vzhledem k tomu, že hlavním cílem rozvojové spolupráce EU, jak je stanoveno v článku 208 Smlouvy o fungování EU, je snížení a dlouhodobé vymýcení chudoby, což vyžaduje investice a spolupráci mimo jiné v oblasti vzdělávání, tvorby pracovních míst, zdravotnictví a sociální ochrany, aby bylo zajištěno splnění Agendy 2030 i cílů udržitelného rozvoje a zároveň ochrana a prosazování geopolitických zájmů EU;
- I. vzhledem k tomu, že nástroj NDICI – Globální Evropa jasně stanovil kvantitativní cíle pro lidský rozvoj, rovnost žen a mužů a klimatická opatření; vzhledem k tomu, že strategie Global Gateway stanovila závazek k dodržování vysokých standardů lidských, sociálních a pracovních práv a transparentnosti i k vytváření rovných partnerství namísto závislostí a nabízí program investic do demokracie;
- J. vzhledem k tomu, že udržitelné investice v partnerských zemích založené na hodnotách přispívají ke globální stabilitě a bezpečnosti; vzhledem k tomu, že 23 % světové populace žije v nestabilních podmínkách; vzhledem k tomu, že je i nadále ve strategickém zájmu EU využívat zvláštní nástroje ke spolupráci s nestabilními a konfliktem postiženými státy, a to i prostřednictvím strategie Global Gateway; vzhledem k tomu, že partnerství veřejného a soukromého sektoru a infrastrukturní projekty mohou být v těchto zemích úspěšné a mít významný pozitivní dopad, pokud budou správně navržené;
- K. vzhledem k tomu, že nedostatek investic v oblasti cílů udržitelného rozvoje v rozvojových zemích nyní činí 4 biliony USD ročně;

vzhledem k tomu, že závazek soukromého sektoru k plnění cílů udržitelného rozvoje nabízí možnost zvýšit rozsah rozvojových opatření a jejich udržitelnost vytvářením důstojných pracovních míst, podněcováním hospodářského růstu a odstraněním chudoby;

- L. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy se zavázaly vyčlenit 0,7 % svého hrubého národního důchodu (HND) na oficiální rozvojovou pomoc, která je určena na podporu hospodářského rozvoje a blahobytu rozvojových zemí; vzhledem k tomu, že geopolitické faktory nesmí převážet nad zásadami účinnosti rozvoje ani poškozovat priority partnerských zemí;
- M. vzhledem k tomu, že trvalých výsledků nelze dosáhnout bez odhodlání partnerských zemí posílit v dlouhodobém horizontu demokratický rozvoj;
- N. vzhledem k tomu, že úspěch Global Gateway závisí na přístupu Tým Evropa, který se v posledních třech letech snažil ukázat odpovědnost, odhodlání a jednotnější hlas EU ve světě; vzhledem k tomu, že koncept Tým Evropa by se mohl dále zlepšit, pokud jde o společné plánování, navrhování projektů, řízení, rozhodování a začleňování zúčastněných stran;
- O. vzhledem k tomu, že některé stěžejní projekty Global Gateway již byly označeny za priority Partnerství pro globální infrastrukturu a investice ustaveného v rámci skupiny G7;
- P. vzhledem k tomu, že některé členské státy vypracovaly plány národního partnerství; vzhledem k tomu, že členské státy se vyzývají, aby sdílely osvědčené postupy;
- Q. vzhledem k tomu, že Parlament přivítal Global Gateway jako koordinovanou reakci EU na globální výzvy a zároveň poukázal na nedostatky v její správě, včetně souladu s prioritami partnerských zemí, dopadu, zapojení zúčastněných stran a transparentnosti, jakož i na nedostatek pravidelných zpráv o dopadu stěžejních iniciativ; vzhledem k tomu, že rozhodovací proces strategie Global Gateway není stanoven právními předpisy, ale řídí se vnitřními postupy Komise a rozhodnutími Rady;
- R. vzhledem k tomu, že Parlament jakožto orgán demokratické kontroly by měl v plné míře uplatňovat svůj vliv, pokud jde o politiku a správu strategie Global Gateway i o zabezpečení odpovědnosti při hodnocení projektů;
- S. vzhledem k tomu, že v rámci stávající strategie Global Gateway nemají volené orgány v přijímajících zemích, včetně parlamentů, ani občanská společnost a nezávislí odborníci žádnou aktivní úlohu při rozhodování nebo monitorování a zajišťování odpovědnosti;

- T. vzhledem k tomu, že veřejnost má jen omezený přístup k informacím o projektech strategie Global Gateway;
- U. vzhledem k tomu, že cíle a lepší nástroje monitorování a hodnocení by mohly pomoci při posuzování přínosu projektů k rozvojovým cílům a zabránit škodlivým dopadům v přijímajících zemích;

Inventarizace, strategické cíle a vize

1. připomíná, že iniciativa Global Gateway je strategická geopolitická koncepce, která integruje zahraniční a hospodářskou politiku a politiku v oblasti rozvojové spolupráci, včetně zapojení EU do ochrany klimatu a přizpůsobení se jeho změně, odvětví digitální transformace a zdravotnictví, výzkumu, vzdělávání a dopravy, a jejímž cílem je navázat dlouhodobá, strategická a vzájemně výhodná partnerství, zejména s ohledem na budování a zabezpečení udržitelných dodavatelských řetězců a odolnosti v EU i partnerských zemích, především prostřednictvím výraznějšího zapojení soukromého sektoru; zdůrazňuje, že iniciativa Global Gateway by se měla stát dlouhodobou strategií založenou na modelu mezirezortní spolupráce; vítá v tomto ohledu odklon od modelu dárce-příjemce směrem k rovnocenným partnerstvím; poukazuje na to, že důraz by měl být kladen na inteligentní investice do kvalitní infrastruktury, které dodržují vysoké sociální a environmentální normy a jsou v souladu se zájmy a hodnotami EU, včetně právního státu, lidských práv a příslušných mezinárodních norem a standardů; zdůrazňuje, že koordinace s mezinárodními institucemi, zapojení soukromého sektoru a cílená strategická komunikace, a to i v přijímajících zemích, mají zásadní význam pro to, aby tento nástroj dosáhl požadovaného rozsahu;
2. zdůrazňuje, že nové geostrategické výzvy, jako je probíhající ruská útočná válka proti Ukrajině, jakož i rostoucí vliv a asertivita Číny a Ruska, zrušení Agentury Spojených států pro mezinárodní rozvoj (USAID) a výraznější škrty v oficiální rozvojové pomoci, a to i v několika členských státech EU, vyvolaly velký nedostatek finančních prostředků na poskytování základních veřejných služeb; zdůrazňuje, že aktéři EU v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky a rozvoje musí lépe využívat omezené zdroje a lépe koordinovat své kroky s cílem zvýšit pákový efekt, přítomnost, vliv a viditelnost EU ve světě prostřednictvím vzájemně prospěšných investic, podporovat udržitelný a inkluzivní růst v partnerských zemích, zlepšovat rovnost a živobytí místních komunit a pokrok při dosahování cílů udržitelného rozvoje;
3. chápe, že Global Gateway má potenciál doprovázet, usnadňovat a posilovat udržitelné evropské investice po celém světě, které poskytují partnerským zemím příležitost rozvíjet jejich průmysl a vytvářet přidanou hodnotu a důstojná pracovní místa na místní úrovni a umožňují těmto zemím přístup na přední trhy EU;

zdůrazňuje, že dlouhodobá partnerství, která EU nabízí v rámci strategie Global Gateway, mohou být skutečnou alternativou pro partnerské země, pokud jde o jejich rozvojové a hospodářské cíle, a zároveň přispět k zastřešujícím cílům EU, tedy ke konkurenceschopnosti, odolnosti, diverzifikaci a strategické autonomii, jakož i k dosažení společně dohodnutých mezinárodních cílů;

4. bere na vědomí politickou vůli předsedkyně Komise rozšířit Global Gateway během volebního období 2024–2029; konstatuje, že Rada od roku 2022 schválila více než 250 stěžejních projektů; dále uvádí, že podle Komise bylo do konce roku 2024 mobilizováno 306 miliard EUR; vyjadřuje politování nad nedostatečnou jasností a transparentností, pokud jde o výsledky financování a způsob, jakým bylo dosaženo částky 306 miliard EUR;
5. konstatuje, že výběr projektů probíhal na základě příliš centralizovaného přístupu shora dolů bez dostatečného zapojení zúčastněných stran; konstatuje, že koncepce a kritéria projektů Global Gateway zůstávají nejasné jak pro členské státy, tak pro partnerské země; zdůrazňuje, že je důležité upřednostnit model, v němž poptávka v partnerských zemích odpovídá nabídkám evropských podniků v souladu se zahraničními, hospodářskými a rozvojovými cíli EU a mezinárodními závazky, zejména Agendou 2030 a Pařížskou dohodou;
6. bere na vědomí skutečnost, že strategie Global Gateway vychází z nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa; dále bere na vědomí návrh Komise na nový nástroj Globální Evropa a konstatuje, že Komise promarnila příležitost začlenit do něj podstatná kodifikační ustanovení o Global Gateway; prohlašuje, že Parlament je jako spolunormotvůrce ochoten předložit vyjasňující návrhy;
7. zdůrazňuje, že Global Gateway musí být i nadále neoddělitelně spjata s primárním cílem rozvojové spolupráce EU, kterým je snížení a dlouhodobé vymýcení chudoby;
8. zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit rovnováhu mezi oficiální rozvojovou pomocí a financováním nesouvisejícím s oficiální rozvojovou pomocí, a zároveň vyzývá Komisi, aby posílila koordinaci s nástroji a politikami, které se rozvoje netýkají; žádá Komisi, aby uvedla, zda projekty strategie Global Gateway splňují kritéria oficiální rozvojové pomoci;
9. vyzývá Komisi, aby stanovila jasné a transparentní metodiky pro posuzování toho, jaký dopad na rozvoj mají intervence v rámci strategie Global Gateway financované z oficiální rozvojové pomoci EU a zahrnující subjekty ze soukromého sektoru EU, a pro posuzování jejich způsobilosti s ohledem na kritéria Výboru pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj;

zdůrazňuje, že tyto metodiky by měly být doplněny o posouzení strategického významu, přičemž je třeba přihlídnout k důvěryhodné konektivitě a podobnému smýšlení, odolnosti a dlouhodobé udržitelnosti projektů, a vyzývá k pravidelnému podávání zpráv Parlamentu způsobem, který zohlední dvojí rozvojové a geopolitické cíle strategie Global Gateway;

10. zdůrazňuje, že je důležité systematictěji monitorovat a hodnotit dopady projektů strategie Global Gateway za účelem zvýšení odpovědnosti, transparentnosti a účinnosti této iniciativy;
11. zdůrazňuje, že investice do posílení postavení žen a sociálního kapitálu jsou nejen v souladu s hodnotami EU, ale také ekonomicky výhodné; zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat při programování strategie Global Gateway přístup zohledňující genderové aspekty, aby se zajistilo, že investice budou přispívat k rovnosti žen a mužů;
12. lituje, že upřednostňovaný přístup společného programování a provádění ze strany Komise a členských států, jak je stanoveno v čl. 12 odst. 2 nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa, nebyl úspěšně uplatňován a byl nahrazen volnější spoluprací v rámci Týmu Evropa; navrhuje, aby tento požadavek společného programování byl začleněn do budoucího nástroje Globální Evropa a aby byl náležitě plněn, jak soustavně požadují zúčastněné strany strategie Global Gateway;
13. vyzývá členské státy, aby provedly komplexní posouzení rámce Týmu Evropa, včetně iniciativ Týmu Evropa, a informovaly o dosaženém pokroku, zúčastněných subjektech, financování a hlavních výsledcích v oblasti rozvoje;

Geopolitický význam Global Gateway

14. vyzývá EU, aby posílila své strategické postavení, partnerství a celosvětovou důvěryhodnost tím, že prostřednictvím strategie Global Gateway nabídne udržitelnou, transparentní a demokratickou alternativu ke konkurenčním modelům a iniciativám v oblasti infrastruktury, která bude v souladu se základními hodnotami EU; dále Komisi vyzývá, aby účinně a rychle prosazovala Global Gateway jako udržitelnou alternativu k agresivním iniciativám konkurentů, jako je Čína a Rusko, jejichž podpora se z dlouhodobého hlediska často ukázala jako spojená s vážnými negativními důsledky, včetně obrovské dluhové závislosti;
15. zdůrazňuje význam jedinečného 360stupňového přístupu strategie Global Gateway, který doplňuje investice o opatření k posílení právního státu v partnerských zemích, včetně nezávislosti soudnictví a protikorupčních opatření, i na podporu odpovědných a demokratických institucí, čímž se zajistí, aby projekty financované EU měly skutečný dopad a byly v souladu se základními hodnotami EU a s cíli udržitelného rozvoje i s budováním příznivého regulačního

prostředí na základě mezinárodních norem a environmentálních, sociálních a správních rámců;

16. zdůrazňuje, že účinnost strategie Global Gateway závisí na její schopnosti reagovat na skutečné priority partnerských zemí; vyzývá Komisi, Evropskou službu pro vnější činnost a členské státy, aby zajistily, že iniciativy Global Gateway budou maximálně inkluzivní a odpovědné, budou navrhovány společně s místními zúčastněnými stranami a sladěny s vnitrostátními a regionálními rozvojovými strategiemi partnerských zemí v souladu se zásadou vlastní odpovědnosti jednotlivých zemí; zdůrazňuje, že je třeba propojit politický dialog, investice, rozvojovou spolupráci a diplomatická opatření s cílem zajistit strategickou soudržnost a trvalý dopad;
17. vyzývá Komisi, aby navrhla projekty Global Gateway tak, aby byla zajištěna významná doplňkovost a soulad s iniciativami podporujícími mezinárodní řád založený na pravidlech a multilateralismus tváří v tvář vytváření bloků a rostoucímu napětí;
18. vyzývá k hlubší koordinaci s podobně smýšlejícími partnery, kteří jsou ochotni dodržovat výše uvedené zásady a snažit se diverzifikovat své vztahy a řešit rozvojové potřeby nad rámec transakčních dohod a zároveň být v souladu se strategickými zájmy EU, včetně těch, které hájí v rámci skupin G7 a G20 a organizace OSN, s cílem maximalizovat kolektivní dopad a zajistit soudržné normy, financování a provádění projektů v konkurenčním geopolitickém prostředí;
19. je znepokojen zprávami, že řadu projektů Global Gateway realizují čínské společnosti, což je v přímém rozporu s cílem této iniciativy, která má být alternativou k čínské iniciativě Jedno pásmo, jedna cesta a vytvářet skutečnou národní hodnotu v partnerských zemích; vyzývá proto k okamžitému vyšetření všech případů, kde jsou čínské společnosti do strategie Global Gateway zapojeny;
20. připomíná, že základní zásada soudržnosti politik ve prospěch rozvoje zakotvená v čl. 208 odst. 1 SFEU ukládá EU a jejím členským státům povinnost zohledňovat cíle rozvojové spolupráce ve všech politikách, které by mohly mít vliv na rozvojové země;
21. vyzývá k účinnějšímu sladění strategie Global Gateway a společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU s cíli udržitelného rozvoje; vyzývá EU, aby více využívala své normativní síly a zakotvila demokracii, právní stát, lidská práva a udržitelný rozvoj jako základní kameny všech projektů Global Gateway, přičemž je však třeba zajistit dodržování zásady adicionality;
22. zdůrazňuje, že posílení stability a bezpečnosti v partnerských zemích přispívá k podpoře hospodářských příležitostí, odolnosti a dlouhodobě udržitelného rozvoje, čímž se řeší základní příčiny nelegální migrace;

23. podtrhuje, že začlenění agendy soudržnosti politik ve prospěch udržitelného rozvoje do strategie EU Global Gateway má zásadní význam pro společný přístup k udržitelnému a geoeconomickému rozvoji;
24. vyzývá k tomu, aby byly přednostně uskutečňovány investice do energetiky, kritických surovin a ekologické transformace s cílem snížit závislost EU na zahraničních konkurentech, včetně sítí obnovitelné energie, koridorů pro čistý vodík a udržitelné dopravy, čímž se posílí jak globální udržitelný rozvoj, tak energetická autonomie EU; dále vyzývá k posílení digitální suverenity a důvěryhodné konektivity a k prosazování demokratických digitálních norem na celosvětové úrovni;
25. zdůrazňuje, že je třeba, aby investice v rámci strategie Global Gateway byly v souladu se stávajícími postupy náležité péče EU, aby byly otevřené a přínosné pro místní a regionální tržní subjekty a občanskou společnost a aby pomohly odstranit rozdíly v infrastruktuře a nerovnosti, včetně těch, které souvisejí s digitální a energetickou chudobou, zejména ve venkovských a okrajových oblastech, a zajistit, aby místní komunity a producentské země pocítily přínosy spojené s výrobou energie z obnovitelných zdrojů a těžbou nerostných surovin, například v oblasti příjmů a pracovních míst; vyzývá partnerské země, aby tyto nedostatky identifikovaly po konzultaci s místními podniky, komunitami a aktéry občanské společnosti; zdůrazňuje, že tyto projekty musí přinášet hodnoty vytvářené na místní úrovni a splňovat zásady univerzální přístupnosti a designu pro všechny, aby infrastruktura nevytvářela nové překážky a podporovala plné začlenění osob se zdravotním postižením v nejzranitelnějších situacích;
26. zdůrazňuje, že energetické projekty Global Gateway by měly být navrhovány s dostatečnou flexibilitou, aby mohly reagovat na měnící se technologické a tržní potřeby v partnerských zemích; vyzývá Komisi, aby zahrnula mechanismy pravidelného přezkumu a případně přerozdělení nebo úpravy investic, aby byla zachována relevantnost a nákladová efektivita projektů a jejich soulad s vyvíjejícími se energetickými potřebami partnerských zemí;
27. zdůrazňuje, že investice do zelené energie v rámci strategie Global Gateway musí zohledňovat konflikty a vycházet ze zásad spravedlivé a transparentní správy zdrojů, zejména pokud jde o těžbu kritických surovin; vyzývá k monitorování případných škodlivých dopadů na životní prostředí a lidská práva a hrozícího prohloubení nerovnosti a konfliktů, a to i v nestabilních podmínkách; zdůrazňuje zejména, že se to týká velkých infrastrukturních projektů, např. výstavby hybridních elektráren, vodíkových projektů, těžby lithia, datových center, rozšiřování přístavů, výstavby letišť a dopravních koridorů;

28. zdůrazňuje, že stále větší nedostatek vody začíná představovat významnou hrozbu pro perspektivu hospodářského růstu v partnerských zemích, a navrhuje, aby strategie Global Gateway zahrnovala vodohospodářské projekty a politiky; je si vědom toho, že udržitelný hospodářský rozvoj závisí rovněž na zdravých vodních útvarů, a vyzývá k systematickému začleňování „modré dimenze“ do investic v rámci strategie Global Gateway, které jsou základem zabezpečení dodávek vody, odolnosti vůči změně klimatu a dlouhodobého socioekonomického rozvoje;
29. zdůrazňuje potenciál, který strategie Global Gateway nabízí v souvislosti s úsilím o zmírňování změny klimatu prostřednictvím investic, které mohou přispět k vytváření kvalitních uhlíkových kreditů v partnerských zemích a přinést vzájemný prospěch;
30. vyzývá k vyjasnění toho, do jaké míry je strategie Global Gateway i nadále plně součástí Partnerství pro globální infrastrukturu a investice, v jehož rámci se skupina G7 společně zavázala podporovat veřejné a soukromé investice do udržitelné, inkluzivní, odolné a vysoce kvalitní infrastruktury;
31. vyzývá k užší spolupráci s podobně smýšlejícími partnery s cílem vybudovat odolnou síť důvěryhodné konektivity, zejména, nikoli však výlučně, s partnery, jako je Spojené království, Kanada, Japonsko, Austrálie, Nový Zéland, Korejská republika, Indie a Tchaj-wan;
32. zdůrazňuje, že je třeba pokračovat ve spolupráci a koordinaci s OSN a jejími agenturami, což má potenciál zlepšit globální přítomnost EU a její obraz v zahraničí; vyzývá proto Komisi a členské státy, všechny partnery v rámci Týmu Evropa a všechny další relevantní podobně smýšlející partnery v rámci strategie Global Gateway, aby se opírali o místní znalosti OSN, její technickou odbornost a její úlohu při vytváření příznivého prostředí, zajišťování místní odpovědnosti, prosazování inkluzivního rozvoje a podpoře partnerských zemí při budování odolných systémů v oblasti zdraví, vzdělávání a sociální ochrany;

Rozvojová spolupráce

33. zdůrazňuje, že EU a její členské státy zůstávají největšími poskytovateli oficiální rozvojové pomoci na světě; zdůrazňuje, že velkou hospodářskou výhodou EU je také její schopnost zajistit přístup na atraktivní vnitřní trh a zároveň schopnost pochopit a respektovat místní realitu a reagovat na potřeby lidského rozvoje, ochrany životního prostředí a vytváření důstojných pracovních míst na místní úrovni;
34. vyzdvihuje potenciál strategie Global Gateway jakožto účinného nástroje pro uvolňování finančních prostředků potřebných k dosažení cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje a pro reakci na zájem mnoha

partnerských zemí o soukromé investice a globální integraci místních hodnotových řetězců;

35. zdůrazňuje, že rozvojová spolupráce EU musí i nadále poskytovat podporu partnerským zemím v situacích, kdy Global Gateway není adekvátní odpovědí na jejich potřeby; zdůrazňuje, že v nestabilních podmínkách a v konfliktu zasaženém prostředí je třeba věnovat situaci zvláštní pozornost a přizpůsobit formy investic do podoby grantů a koordinovaných opatření mezi humanitárními, rozvojovými a mírovými aktéry, a to i v nejméně rozvinutých zemích, přičemž tyto investice musí doplňovat nebo jít nad rámec strategie Global Gateway, se zvláštním zaměřením na spolupráci s místními aktéry a posílení jejich postavení; vyzývá k ambiciózní strategii s přístupem zaměřeným na potřeby člověka v nestabilních situacích, která bude vyvíjet mírové úsilí prostřednictvím propojení humanitární pomoci, rozvoje a míru; v této souvislosti zdůrazňuje, že tradiční oficiální rozvojová pomoc by neměla být odkláněna z míst, kde je jí nejvíce zapotřebí, a že musí zůstat základním nástrojem na podporu oblastí, jako je zdravotní péče, vzdělávání, místní drobné zemědělství, potravinové zabezpečení, výživa, voda, důstojné bydlení a sociální ochrana, které jsou předpokladem stabilních, inkluzivních a prosperujících společností, přičemž EU by měla zlepšit monitorování, aby zajistila, že oficiální rozvojová pomoc nebude přesměrována na kriminální nebo korupční účely; zdůrazňuje, že partnerství veřejného a soukromého sektoru mohou oficiální rozvojovou pomoc pro lidský rozvoj doplňovat, ale nesmí ji nahrazovat;
36. vyzývá k soustavné podpoře prostřednictvím projektů Global Gateway na posílení globální připravenosti na zdravotní hrozby prostřednictvím investic do rozvoje kapacit v oblasti prevence, připravenosti a reakce a do udržitelných místních iniciativ v oblasti výroby a budování kapacit v partnerských zemích;
37. je si vědom toho, že značný počet partnerských zemí strategie Global Gateway je silně závislý na zemědělství jako primárním zdroji příjmů, zaměstnanosti a potravinového zabezpečení; vyzývá Komisi, aby zajistila, že budoucí strategické přezkumy a posouzení provádění strategie Global Gateway budou zohledňovat specifické potřeby a rozvojový potenciál zemědělského odvětví v partnerských zemích; uznává, že pro dosažení ucelených a udržitelných výsledků v oblasti lidského rozvoje má zásadní význam robustní financování veřejného sektoru podporované trvalými závazky dárců; potvrzuje, že soukromé investice a inovativní financování mohou hrát důležitou doplňkovou úlohu vedle silného veřejného financování, nemohou ho však nahradit;
38. zdůrazňuje, že 360stupňový přístup rovněž znamená podporu rozvoje vzdělávání a odborné přípravy, rovnosti a začleňování, zejména pokud jde o mládež a rovnost žen a mužů; konstatuje, že to vyžaduje

komplexní politické zásahy a budování kapacit; zdůrazňuje, že prostřednictvím tohoto přístupu může EU vytvořit rovné podmínky pro evropské podniky, zejména vůči dalším zahraničním investorům, a to s ohledem na požadavky na místní obsah, podporovat potřeby partnerských zemí v oblasti rozvoje a zvyšovat viditelnost Týmu Evropa;

39. zdůrazňuje, že je třeba, aby projekty Global Gateway respektovaly práva dětí jako jednu ze základních zásad Unie a aby zajistily ochranu dětí před vykořisťováním a dětskou prací a programy na zlepšení jejich přístupu ke vzdělání, zdravotní péči a sociální ochraně; vyzývá k významnějšímu úsilí o zlepšení investičního prostředí na místní a vnitrostátní úrovni v partnerských zemích, včetně budování kapacit na podporu reforem v oblastech, jako je usnadňování investic, zadávání veřejných zakázek, politika hospodářské soutěže a celkové podnikatelské prostředí, a podpory silných účetních systémů; zdůrazňuje, že budování stabilní hospodářské infrastruktury a spolehlivě fungujícího státu a zvyšování místní výrobní kapacity jsou důležitými faktory dlouhodobého vymýcení chudoby; připomíná, že místní společnosti se často potýkají s finančními problémy a problémy s likviditou v důsledku nestability směnných kurzů a omezené směnitelnosti svých měn, což může omezit jejich účast na mezinárodních projektech a oslabit jejich finanční stabilitu;
40. zdůrazňuje význam akademické a vědecké spolupráce jako pilíře digitálního a inovačního programu strategie Global Gateway; vyzývá Komisi, aby využila programy Horizont Evropa, Erasmus+ a globální výměnné programy v součinnosti s projekty Global Gateway k poskytnutí možnosti talentovaným studentům studovat v Evropě, ke zvýšení odbornosti v partnerských zemích a k podpoře kooperativního výzkumu, výměny znalostí a rozvoje digitálních dovedností; zdůrazňuje, že takový přístup by posílil vzdělávací a výzkumné kapacity na celém světě a zajistil, že budou investice do konektivity doprovázeny rozvojem lidského kapitálu a přenosem technologií;
41. vyzývá EU, aby využila svého politického a hospodářského vlivu k prosazování globální agendy pro spravedlnost a dlouhodobou udržitelnost; zdůrazňuje, že investice v rámci strategie Global Gateway musí přispívat ke snížení nerovností, podporovat lidský rozvoj a prosazovat inkluzivní a spravedlivé systémy, které se dostanou k nejchudším 40 % obyvatel a osobám nejvíce ohroženým vyloučením, včetně osob se zdravotním postižením, žen, dívek a vysídlených osob; zdůrazňuje, že rozvojová spolupráce by měla posilovat finanční systémy partnerských zemí; podtrhuje, že toto úsilí by mělo zakotveno ve 360stupňovém přístupu strategie Global Gateway a mělo by být monitorováno;

42. domnívá se, že investice by měly podporovat důstojná, dostupná a udržitelná pracovní místa se zvláštním zaměřením na začleňování zranitelných skupin na trh práce; dále zdůrazňuje, že investice by měly být podporovány odborným vzděláváním a dovednostmi, přenosem znalostí a technologií s příslušnými místními vzdělávacími institucemi a středisky odborné přípravy a prostřednictvím odborné přípravy učitelů, základního vzdělávání, přístupné infrastruktury a přizpůsobených učebních materiálů, přičemž je třeba zajistit, aby programy byly v souladu se socioekonomickým kontextem každé partnerské země a posilovaly výrobní strukturu země;
43. konstatuje, že mnoha partnerům chybí finanční zdroje na rozsáhlé infrastrukturní projekty; zdůrazňuje v tomto ohledu, že strategie Global Gateway klade velký důraz na rozvoj infrastruktury a budování kapacit, které mají sloužit jako katalyzátor udržitelného růstu a regionální integrace, jakož i propojení s EU; konstatuje, že stěžejní projekty Global Gateway na roky 2023, 2024 a 2025 se zaměřily zejména na infrastrukturu, přičemž méně než 10 % se zabývalo vzděláváním a výzkumem a o něco více než 10 % se zaměřovalo na odvětví zdravotnictví; zdůrazňuje, že vyšší úroveň investic do zdravotnictví, vzdělávání a výzkumu by mohla mít vyšší hospodářskou a sociální návratnost než investice do infrastruktury;
44. poukazuje na to, že mnoho rozvojových zemí, zejména v subsaharské Africe, se potýká s vysokým veřejným dluhem, který omezuje jejich schopnost investovat a poskytovat sociální a základní služby; konstatuje, že Čína je největším dvoustranným věřitelem mnoha rozvojových zemí a že její úvěrové postupy přispěly ke zvýšení míry zadlužení; konstatuje, že projekty Global Gateway se realizují v několika silně zadlužených chudých zemích; zdůrazňuje, že projekty Global Gateway by neměly tuto zadluženost prohlubovat nebo vytvářet nové „dluhové pasti“; vyzývá EU a její členské státy, aby snížily a zmírnily dluhové břemeno rozvojových zemí, zejména zemí globálního Jihu, a aby v této souvislosti podporovaly globální odpuštění dluhu a jeho restrukturalizaci, a to s ohledem na zásady Konference OSN o obchodu a rozvoji ohledně podpory odpovědného poskytování a přijímání úvěrů a na zásady OECD o udržitelnosti dluhu; konstatuje, že současný ratingový systém přináší zemím globálního Severu nepoměrně větší prospěch než zemím globálního Jihu; vyzývá Komisi, aby tato vyšší vnímaná rizika a výpůjční náklady zohlednila; opakuje, že strategie Global Gateway by měla nabízet spravedlivou transformaci a investiční swapy, tj. možnosti snížení nebo odpuštění dluhu výměnou za přijetí závazků v oblasti ochrany přírody (debt-for-nature swap) a klimatu (debt-for-climate swap); konstatuje, že projekty ekologické transformace v rámci strategie Global Gateway by měly být podle čl. 6 odst. 4 Pařížské dohody započítány jako příspěvek k vysoce kvalitním mezinárodním kreditům;

45. zdůrazňuje, že přístup k financování zůstává pro mnoho rozvojových zemí klíčovou výzvou; vítá iniciativy, jejichž cílem je podpořit rozvojové země při překonávání překážek v přístupu k financování; uznává význam grantů pro uvolnění jiných forem financování;
46. apeluje na Komisi, aby zavedla nezbytné mechanismy k zajištění toho, aby všichni partneři účastníci se projektů Global Gateway plně dodržovali právní předpisy EU a příslušné mezinárodní normy v oblasti boje proti úplatkářství a korupci a ochrany finanční integrity, což zahrnuje kontroly integrity, nástroje pro posuzování a řízení rizik a monitorovací systémy pro prevenci, odhalování a řešení korupce, nezákonných finančních toků a dalších forem neetického chování;
47. zdůrazňuje, že má-li se v rámci správy strategie Global Gateway zajistit dodržování zásad efektivity rozvojové pomoci, což souvisí i s přijetím odpovědnosti místních subjektů za úspěch daných projektů, je třeba vést před zahájením projektů včasné, inkluzivní a odpovídající konzultace s partnerskými zeměmi;
48. vyzývá Komisi, aby přijala opatření nutná k usnadnění účasti malých a středních podniků (MSP), včetně družstev a podniků sociální ekonomiky, na projektech Global Gateway, a to mimo jiné tím, že budou pro tyto účely zavedeny zjednodušené postupy a zvláštní finanční nástroje, MSP budou cíleně osločovány a bude jim umožněn zjednodušený přístup k nabídkovým řízením a podpůrným mechanismům pro zvýšení jejich mezinárodní konkurenceschopnosti; zdůrazňuje význam MSP pro vytváření pracovních míst na místní úrovni a pro pocit odpovědnosti místních aktérů za osud jednotlivých projektů přidanou a také význam MSP při vytváření přidané hodnoty a požaduje, aby byly řádně zohledněny jejich specifika, například pokud jde o velikost a finanční objemy projektů, které jsou schopny realizovat, a jejich kapacity pro plnění povinností v oblasti podávání zpráv; zdůrazňuje, že evropské MSP jsou spolu s MSP partnerských zemí pro provádění strategie Global Gateway zásadními partnery; podtrhuje, že strategie Global Gateway by měla vytvářet reciproční přínosy vytvářením udržitelných hodnotových řetězců, inovací a kvalitních pracovních míst v EU;
49. žádá Komisi, aby do přípravy projektů, rozhodování a financování účinněji a dříve zapojila místní a regionální orgány; zdůrazňuje jejich dvojí úlohu jako prováděcích partnerů a příjemců; připomíná, že mnohá rozhodnutí týkající se provádění projektů jsou přijímána na nižší než celostátní úrovni, kde by měly být pečlivě zohledněny zájmy a potřeby občanů;

Správa a řízení

50. doporučuje revizi struktury správy Global Gateway a požaduje přiměřenější zapojení Parlamentu za stejných podmínek, jaké platí pro členské státy;
51. lituje, že Rada pro Global Gateway se navzdory plánům na konání výročních zasedání dosud sešla pouze dvakrát, a to v prosinci 2022 a říjnu 2025, a to s omezeným prostorem pro hloubkovou analýzu a diskusi nebo řízení budoucích opatření a projektů; vyzývá Komisi, aby zajistila účast na vysoké úrovni;
52. konstatuje, že Rada pro Global Gateway by měla fungovat jako doplňující orgán k budoucí Investiční radě pro Globální Evropu, a žádá Komisi, aby vyjasnila rozdělení jejich mandátů;
53. žádá, aby metoda výběru stěžejních projektů byla založena na objektivních a kvalitativních kritériích a aby se zároveň zabránilo tomu, že se projekty budou v neblahé míře rozšiřovat, jelikož je třeba zajistit jejich maximální celkový dopad a měřitelnost výsledků; vyzývá Komisi, aby objasnila přidanou hodnotu stěžejních projektů strategie Global Gateway ve srovnání s projekty, které nejsou stěžejními;
54. doporučuje, aby stěžejní projekty byly koncipovány jako ekosystémy, v nichž mohou podniky v partnerských zemích a v EU účinně fungovat a vzkvétat; trvá na prosazování „evropského obsahu“ ve stěžejních projektech, na zapojení partnerských zemí v rané fázi a na jasném uvedení přínosů těchto projektů v partnerských zemích; vybízí všechny zúčastněné strany, aby se zapojily do dlouhodobé spolupráce, neboť investice zejména do infrastruktury, energetiky a těžby do značné míry závisí na dlouhodobé angažovanosti a zajištěném plánování;
55. vyzývá Radu pro Global Gateway, aby se zabývala zprávami zúčastněných stran a systematicky využívala statistické údaje, které je třeba včas a uživatelsky vstřícným způsobem sdílet s členskými státy a Parlamentem, aby bylo možné poskytovat pokyny k politickému řízení, zlepšit koordinaci a v případě potřeby upravit budoucí plánování;
56. navrhuje, aby se Rada pro Global Gateway stala ústředním operačním orgánem pro provádění této strategie, zejména pokud jde o definování kritérií pro stěžejní projekty, výběr stěžejních projektů a zajištění vhodných rámcových podmínek a financování těchto projektů; žádá, aby byla zajištěna soudržnost a soulad se stěžejními projekty Global Gateway u projektů a partnerství, které jsou v jiných souvislostech považovány za „strategické“; zdůrazňuje, že složení Rady pro Global Gateway je třeba změnit tak, aby v ní zasedaly kompetentní osoby na provozní úrovni, a že je třeba zvýšit četnost jejích schůzí, které se musí soustředit na přijímání rozhodnutí; navrhuje, aby poradní orgány prošly stejným procesem přeorientování na měřitelné výsledky;

57. zastává názor, že při provádění strategie Global Gateway by se nemělo postupovat „shora dolů“, ale orientovat se na základě poptávky; připomíná, že základem Global Gateway je silnější zapojení evropského soukromého sektoru; navrhuje proto zajistit, aby se na utváření a dalším rozvoji strategie Global Gateway svou pravidelnou a transparentní účastí zástupci evropského soukromého sektoru podíleli; připomíná rovněž, že strategie Global Gateway by měla být založena na partnerství a měla by respektovat vnitrostátní a místní plány rozvoje a být s nimi v souladu; apeluje, aby na zasedání Rady pro Global Gateway byli ad hoc zvaní zástupci partnerských zemí, včetně zástupců místních orgánů, občanské společnosti a podniků;
58. zdůrazňuje klíčovou úlohu delegací EU při koordinaci s místními zúčastněnými stranami, určování potenciálních investičních příležitostí, budování podrobných znalostí o konkurentech EU a stávajících nedostacích a podpoře místních partnerů při sladování jejich projektových žádostí s místními prioritami i prioritami EU, a vyzývá proto k tomu, aby byly delegacím EU poskytnuty dostatečné lidské, finanční a technické zdroje pro účinné plnění tohoto úkolu, a to včetně cílených vzdělávacích programů; důrazně se staví proti jakýmkoli plánům na snížení počtu zaměstnanců delegací EU v partnerských zemích;
59. vyzývá Komisi a všechny zúčastněné strany, aby zajistily smysluplné konzultace a účast poradní platformy Global Gateway pro občanskou společnost a místní orgány, jakož i místních organizací občanské společnosti, marginalizovaných skupin a odborových svazů, ženských organizací a organizací osob se zdravotním postižením, místních MSP a původních obyvatel, a aby vytvořily podmínky pro to, aby tito aktéři mohli plnit svou demokratickou a partnerskou úlohu a nebyli pouze formálními subjekty, přičemž je třeba zajistit náležité harmonogramy, pravidelnost a monitorování výsledků těchto konzultací; konstatuje, že tato platforma by měla hrát doplňkovou úlohu při správě strategie Global Gateway a smysluplně přispívat k výběru, navrhování a provádění projektů, čímž se zlepší legitimita projektů Global Gateway a jejich přijetí na místní úrovni;
60. zdůrazňuje potřebu častějších a operativnějších konzultací s poradní skupinou pro podnikání, včetně obchodních zástupců z globálního Jihu, přičemž tyto konzultace by měly být zaměřeny na rozhodování a konkrétní výsledky; důrazně připomíná, že je třeba řešit možné střety zájmů, a to i prostřednictvím požadavků na finanční transparentnost; navrhuje, aby členové poradní skupiny pro podnikání deklarovali svou účast na projektech Global Gateway; trvá na tom, že je důležité do poradní skupiny pro podnikání zapojit evropské a místní MSP;
61. připomíná významnou úlohu Parlamentu při utváření hospodářských, klimatických, digitálních a obchodních politik EU a jejich politik v oblasti hospodářské soutěže; zdůrazňuje, že současná správa

strategie Global Gateway dosud neumožnila Parlamentu vykonávat jeho kontrolní povinnosti ani přispívat k parlamentní diplomacii;

62. domnívá se, že pro zajištění demokratické legitimacy Global Gateway, transparentnosti a soudržnosti politik a její zviditelnění je nezbytné silnější zapojení Parlamentu, který je jediným přímo demokraticky zvoleným orgánem EU; poukazuje na zásadní kontrolní a strategickou řídicí úlohu Parlamentu zahrnující posílený parlamentní dohled při určování, výběru a provádění projektů, stejně jako systematické hodnocení výsledků a dopadu; zdůrazňuje, že Parlament musí hrát ústřední úlohu při zajišťování toho, aby investice v rámci Global Gateway účinně využívaly zdroje a byly v plném souladu s hodnotami EU, rozvojovými cíli a normami udržitelnosti;
63. žádá Komisi, aby Parlamentu pravidelně předkládala zprávy o pokroku při provádění projektů v rámci Global Gateway, a aby příslušné výbory Parlamentu prováděly pravidelný a strukturovaný strategický přezkum provádění Global Gateway s cílem zajistit, aby její cíle, priority a zeměpisné zaměření byly i nadále relevantní, soudržné a v souladu s cíli vnější činnosti a rozvojovými prioritami Unie a s měnícím se geopolitickým kontextem;
64. vzhledem k tomu, že Global Gateway je stále více v rukou členských států, zdůrazňuje dále hodnotu efektivnější spolupráce Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů v oblasti kontroly a dohledu s cílem reagovat na přístup Týmu Evropa; zavazuje se zajistit odpovídající konzultace, účast a zastoupení, včetně budoucí operativnější rady; vyzývá k zapojení parlamentů partnerských zemí, a to i prostřednictvím pravidelného sdílení informací a stávajících mnohostranných shromáždění;
65. bere na vědomí nově vytvořené investiční centrum Global Gateway a vítá zamýšlené zjednodušení podávání žádostí o projekt; zdůrazňuje, že proces podávání žádostí a koordinace s Týmem Evropa na vnitrostátní úrovni musí být transparentní; se znepokojením však konstatuje nedostatečné zastoupení partnerských zemí, zejména občanské společnosti; poukazuje na to, že lepší informace o příležitostech Global Gateway jsou zapotřebí i pro evropské společnosti, zejména malé a střední podniky, a naléhavě vyzývá, aby bylo centrum realizováno způsobem, který malým a středním podnikům usnadní přístup; dále vyzývá k jasnému, veřejnému, aktuálnímu a snadno dostupnému uvedení všech plánovaných, probíhajících a dokončených nabídkových řízení a projektů, jakož i možností financování, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat malým a středním podnikům a společnostem z menších členských států, které často nemají stálé zastoupení v partnerských zemích a u nichž je méně pravděpodobné, že budou mít zdroje veřejné správy na vytvoření cest pro investice soukromého

sektoru; navrhuje vytvořit platformu pro vyhledávání potenciálních obchodních partnerů a odběratelů;

66. poukazuje na to, že projekty musí být ekonomicky schůdné nebo musí podporovat poskytování veřejných statků a že životaschopnost projektů Global Gateway závisí na soudržných právních rámcích a politice, jako jsou obchodní dohody, daňová politika, dohody o odběru, systémy obchodování s emisemi a mechanismy uhlíkového vyrovnání na hranicích; vyzývá Komisi, aby lépe sladila iniciativu Global Gateway se svým vnitřním politickým programem a iniciativami, jako jsou agenda v oblasti konkurenceschopnosti, Zelená dohoda pro Evropu nebo Digitální dekáda;
67. doporučuje, aby Komise při výběru projektů upřednostňovala projekty, které mají značný strategický význam;
68. zdůrazňuje význam přeshraničních projektů Global Gateway pro posílení obchodu a rozvoje s klíčovými partnery a pro podporu hlubší regionální hospodářské integrace v partnerských zemích; poukazuje na to, že rozvoj infrastruktury by měl, pokud je to možné, přispívat k obchodní integraci uvnitř regionu, zejména v ekonomikách jižního sousedství, Afriky, Latinské Ameriky a jihovýchodní Asie; zdůrazňuje strategický význam africké kontinentální zóny volného obchodu při řešení regionální roztržitosti a vyzývá k tomu, aby Global Gateway cíleně přispívala k řešení vybraných překážek a úzkých míst, které zpomalily její provádění; poukazuje na to, že je důležité podporovat postupný rozvoj vnitroregionálních hodnotových řetězců a regionálního propojení, mimo jiné prostřednictvím dialogu a technické pomoci zaměřené na snížení regulačních výzev a necelních překážek;
69. zdůrazňuje strategickou hodnotu partnerství v oblasti čistého obchodu a investic, která se řídí logikou orientovanou na obchod a programy, doplňují projektový přístup Global Gateway a umožňují lepší regionální integraci a přispívají k celkovému cíli, kterým je splnění cílů udržitelného rozvoje; poukazuje na to, že je nezbytné kombinovat přístup na trh s nástroji financování EU, jako je Globální Evropa a Global Gateway; vybízí Komisi, aby prozkoumala, jak mohou partnerství v oblasti čistého obchodu a investic posílené prostřednictvím Global Gateway pomoci snížit necelní překážky pro partnerské země, mimo jiné prostřednictvím cílených výjimek z vybraných právních předpisů EU nebo prostřednictvím uznávání rovnocennosti; vyzývá Komisi, aby posílila široké zapojení zúčastněných stran z podniků, zejména malých a středních podniků, odborů, občanské společnosti a místních komunit; zdůrazňuje, že je připraven posílit spolupráci mezi parlamenty, řádně kontrolovat probíhající provádění a přispívat k vytváření mezilidských partnerství jako základu pro další vzájemný úspěch;

70. vyzývá k výraznému zlepšení transparentnosti, demokratické odpovědnosti a informací, zavedení spolehlivých mechanismů monitorování a hodnocení a pravidelnému podávání zpráv;
71. vyzývá k účinnému měření místního dopadu projektů Global Gateway, včetně jejich sociálních, environmentálních a hospodářských výsledků, například jejich příspěvku k vymýcení chudoby, stejně jako jejich finanční a ekonomické udržitelnosti, s využitím ukazatelů spojených s tvorbou pracovních míst, přenosem znalostí, sociální inkluzí a rovností žen a mužů v souladu s cíli souvisejícími s globálním sociálním a lidským kapitálem, například cíli udržitelného rozvoje a akčním plánem pro rovnost žen a mužů III;
72. dále žádá Komisi, aby poskytla důkazy o přínosech projektů Global Gateway pro místní podniky, zejména malé a střední podniky, udržitelné a inkluzivní podniky, jako jsou družstva a sociální podniky, místní komunity a pracovní síly v partnerských zemích; vyzývá Komisi, aby monitorovala a hodnotila dopad projektů a zveřejnila tyto důkazy, aby bylo zajištěno ex ante i ex post, že projekty Global Gateway dodržují závazky v oblasti lidských práv a mají kladný vliv na místní ekonomiku a pozitivní lavinový efekt na další segmenty společnosti; bere na vědomí znepokojení vyplývající ze studií a šetření v oblasti zahraničních investic, které v některých případech uvádějí omezený místní přínos, například pro malé a střední podniky a komunity v partnerských zemích;
73. vyzývá Komisi, aby vytvořila nové nástroje, které budou založeny na fakticky podloženém rámci pro sledování a posuzování distribuce a dopadu intervencí v partnerských zemích, zejména v oblastech, jako je kvalita a množství pracovních míst, inkluzivní vzdělávání, zdraví, životní úroveň, dopad na nejzranitelnější skupiny, nerovnost a sociální soudržnost, přizpůsobení se změně klimatu a ochrana životního prostředí a rozvoj místních podniků, včetně malých a středních podniků, neboť by to pomohlo optimalizovat a rozšířit místní dopad stávajících intervencí a partnerství EU a podpořit navrhování budoucích projektů s trvalými účinky v partnerských zemích; vítá ukazatel nerovnosti a posouzení distribučního dopadu jako užitečné nástroje ke sledování dopadu projektů Global Gateway; žádá, aby byly údaje rozčleněny podle pohlaví a věku s cílem sledovat přínosy pro ženy a dívky a jejich začlenění; zdůrazňuje, že tento empirický přístup zvyšuje transparentnost výdajů a posiluje dohled ze strany Parlamentu coby součásti rozpočtového orgánu;
74. doporučuje sledovat míru a úspěšnost zapojení evropských a místních podniků; dále doporučuje sledovat vytváření dodavatelských a hodnotových řetězců, přínosy v oblasti inovací, odolnost a ekonomickou přidanou hodnotu jak v partnerských zemích, tak v EU;

75. žádá Komisi, aby pravidelně zveřejňovala standardizované, podrobné a srovnatelné statistické údaje o provádění Global Gateway, ze kterých bude mimo jiné vyplývat podíl veřejných zakázek udělených společností z EU a ze třetích zemí, objem a odvětvová distribuce soukromých investic získaných z každého členského státu a hlavní ekonomické a společenské přínosy, a aby poskytovala důkazy o pákovém efektu záruk EU, finančních nástrojů a kombinovaného financování; zdůrazňuje, že tyto údaje jsou klíčové pro posouzení skutečné úrovně „evropského obsahu“ v projektech Global Gateway a pro zajištění efektivnosti nákladů pro daňové poplatníky EU; zdůrazňuje dále, že tato opatření pro zvýšení transparentnosti by umožnila posoudit, zda projekt plní svůj deklarovaný cíl získat významný soukromý kapitál pro udržitelné a strategické projekty;
76. opakuje, že je zapotřebí jednotná, veřejně přístupná metodika pro výpočet investic mobilizovaných v rámci Global Gateway, včetně jasného rozlišení mezi financováním z rozpočtu EU, příspěvky členských států, pákovým efektem soukromého sektoru a nově označenými již existujícími projekty; vyzývá Komisi, aby zveřejňovala roční auditované údaje;
77. vítá nedávná zlepšení v poskytování informací o Global Gateway na internetových stránkách Komise, zdůrazňuje však, že je třeba podrobněji informovat o projektech Global Gateway, kritériích pro výběr, zdrojích financování, předběžných hodnoceních dopadu, zapojení zúčastněných stran, prováděcích partnerech, místní přidané hodnotě a očekávaných i měřených výsledcích, a to i pokud jde o dopad na obchod a pokrok při plnění cílů udržitelného rozvoje; domnívá se, že transparentnost a účinná komunikace mají zásadní význam pro zajištění předvídatelnosti, posílení důvěry partnerských zemí, bezpečný odkup, posílení dynamiky a prokázání přidané hodnoty Global Gateway; bere na vědomí návrh Komise na nový rámec pro sledování a výkonnost, který by měl přispět k zefektivnění monitorování a podávání zpráv na základě klíčových ukazatelů výkonnosti; poukazuje na to, že omezená informovanost o Global Gateway v mnoha partnerských zemích je i nadále hlavní překážkou jejího úspěchu; vyzývá proto ke zvýšení viditelnosti, silnějšímu narativu a soudržné komunikační strategii;
78. vyjadřuje politování nad tím, že značka Global Gateway stále není uznávána a zviditelňována, zejména u partnerských zemí; vyzývá proto k vytvoření dobře financované, jasné a koordinované komunikační strategie, která by zahrnovala mnohojazyčnou komunikaci zaměřenou na zájmy EU a partnerských zemí a výsledky pro místní zúčastněné strany jako pozitivní nabídku Evropy;
79. naléhavě vyzývá Komisi, aby zlepšila transparentnost při provádění Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus zveřejňováním podrobných a pravidelně aktualizovaných informací o záručních

dohodách, podepsaných a vyplacených investicích, prováděcích partnerech a příjemcích, jak doporučuje Evropský účetní dvůr;

80. požaduje, aby byla Global Gateway kodifikována a začleněna do nařízení o Globální Evropě, které má být přijato před příštím víceletým finančním rámcem na období 2028–2034; je toho názoru, že toto zlepšení je naléhavě nutné, aby byla zajištěna právní jistota a transparentnost mandátu; zdůrazňuje hlavní zásady Parlamentu v tomto ohledu, konkrétně ústřední operativní úlohu správní rady Global Gateway při definování a výběru projektů, přechod od přístupu řízeného Komisí k přístupu zdola nahoru zaměřenému na transformační udržitelnou agendu ve společném zájmu a větší zapojení podnikatelských odvětví, partnerů a Parlamentu, jakož i větší odpovědnost;

Budoucí financování a zadávání veřejných zakázek

81. zdůrazňuje, že finanční nástroje, které jsou k dispozici na vnitrostátní a evropské úrovni pro projekty Global Gateway, musí být upraveny tak, aby zohledňovaly strategický kontext, pravidla dodavatelského řetězce, odvětvová specifika a konkurenční prostředí, a musí být přeměněny na soubor nástrojů, který umožní vytvářet vzájemně přínosná partnerství a rovné podmínky pro evropské podniky v partnerských zemích; poukazuje na to, že je nezbytné zajistit rovnováhu mezi oficiální rozvojovou pomocí a financováním nesouvisejícím s oficiální rozvojovou pomocí; připomíná Komisi současný požadavek, aby nejméně 93 % výdajů v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa splňovalo kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc;
82. zastává názor, že určitý počet stěžejních projektů by měl být vyčleněn na hospodářskou odolnost EU;
83. zdůrazňuje, že jádrem projektů prováděných v rámci Global Gateway je zapojení soukromého sektoru EU, partnerských zemí a důvěryhodných partnerů; poukazuje na to, že subjekty z EU nebo podobně smýšlející partneři musí tvořit významný podíl všech konsorcií účastnících se projektů Global Gateway;
84. zdůrazňuje, že politika týkající se zadávání veřejných zakázek, postupy náležitě péče a koncepce výběrových řízení mají velký vliv na úspěch či neúspěch projektů Global Gateway; vyzývá k používání environmentálních, sociálních a správních kritérií a kritérií týkajících se kvality, inovací, odolnosti a evropské účasti, jakož i bezpečnosti, spolehlivosti, udržitelnosti a konkurenceschopnosti; žádá Komisi, aby definovala „strategické zadávání veřejných zakázek“ a zajistila, aby postupy zadávání veřejných zakázek a kritéria pro výběr projektů odrážely výše uvedené požadavky a upřednostňovaly kvalitativní kritéria před cenou, zachovávaly transparentnost, podporovaly spravedlivou hospodářskou soutěž a efektivnost nákladů, chránily

strategické zájmy a autonomii EU a byly v souladu s jejími hodnotami; vyzývá Komisi, aby zvažila úpravy svého přístupu a pravidel pro zadávání veřejných zakázek s cílem zajistit rovné podmínky pro evropské společnosti;

85. vyzývá Komisi, aby zavedla tato kritéria způsobilosti pro společnosti, které se účastní projektů Global Gateway, aby se zajistilo, že společnosti z EU, z podobně smýšlejících zemí a partnerských zemí budou vždy mít v dotčených projektech operativní kontrolu;
86. chválí Evropskou investiční banku (EIB) za to, že zavedla svůj plán strategického zadávání veřejných zakázek a že již podstatnou část projektů financovaných EIB zadala k provádění společnostem z EU; žádá EIB, aby kriticky posoudila a změnila svůj přístup, co se týče neochoty podstupovat riziko;

Podpora obchodu a investic

87. zdůrazňuje, že Global Gateway by měla v případě projektů s obchodním a investičním rozměrem posilovat a usnadňovat vzájemně výhodné obchodní a investiční vztahy, zejména rozvojem a otevíráním nových obchodních cest a příležitostí, a to i pro malé a střední podniky, a podporou rozvoje a modernizace infrastruktury umožňující obchod, která je klíčová pro řešení vysokých obchodních nákladů; uznává, že ve stále konkurenčnějším globálním prostředí, kde se obchodní závislosti hojně stávají zbraní a jsou používány jako nástroje ekonomického nátlaku, hraje Global Gateway klíčovou roli při podpoře diverzifikace dodavatelských řetězců, snižování kritických závislostí v klíčových odvětvích, posilování geopolitické pozice Unie a zvyšování její strategické odolnosti, hospodářské bezpečnosti a dlouhodobé konkurenceschopnosti, jak zdůraznil Mario Draghi ve své zprávě z 9. září 2024 o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti, přičemž v souladu se zásadou soudržnosti politik ve prospěch rozvoje podporuje rozvojové priority partnerských zemí a respektuje jejich demokratické rozhodovací procesy;
88. zdůrazňuje, že úspěch investic v rámci Global Gateway závisí na stabilním a předvídatelném obchodním rámci; vyzývá k tomu, aby investice v rámci Global Gateway v příslušných případech zahrnovaly prvky týkající se usnadnění obchodu, které zajistí skutečný udržitelný rozvoj a zisky z přístupu na trh a exportní potenciál pro partnerské země; vyzývá k zajištění synergie mezi iniciativami Global Gateway a obchodní politikou EU, včetně obchodních dohod, jakož i priorit provádění v rámci jejich kapitol týkajících se obchodu a udržitelného rozvoje, všeobecného systému preferencí a dalších stávajících obchodních rámců a mechanismů; zdůrazňuje, že v zájmu zajištění takové součinnosti je také třeba prověřovat stěžejní projekty Global Gateway z hlediska bezpečnosti a strategických rizik, zejména v případech, kdy mohou kontrolu nad kritickou digitální, námořní,

dopravní, energetickou nebo komunikační infrastrukturou získat státem ovládané společnosti z autoritářských států; vyzývá k tomu, aby Global Gateway byla náležitě sladěna s pravidly WTO a v co největší míře podporovala začlenění partnerských zemí do regionálního a celosvětového obchodního systému založeného na pravidlech; vyzývá Komisi, aby posoudila obchodní a investiční toky vytvářené v rámci Global Gateway;

89. žádá, aby Global Gateway více přímo zapojila soukromý sektor, a to prostřednictvím podpory obchodu a investic, a aby se evropské podniky zavázaly zapojit se v partnerských zemích do stěžejních projektů;
90. vyzývá ke zvýšení technické pomoci na podporu institucionální kapacity a regulační reformy, zejména s cílem zefektivnit obchodní procesy a posílit schopnost partnerských zemí dodržovat mezinárodní normy, včetně sanitárních a fytosanitárních norem, technických norem, norem udržitelnosti, digitalizace cel a sledovatelnosti hodnotového řetězce; zdůrazňuje nicméně, že Global Gateway musí respektovat vnitrostátní regulační prostor a nesmí být podmíněna regulačními reformami, které oslabují regulační orgány;
91. vyzývá k tomu, aby Global Gateway podporovala projekty umožňující obchod, které mohou dosáhnout sociálně inkluzivního a environmentálně udržitelného hospodářského růstu, integrace a tvorby pracovních míst a které dodržují lidská práva; zdůrazňuje, že tyto projekty, zejména dopravní koridory, nesmí být realizovány na úkor pracovních podmínek ani ochrany práce a životního prostředí; vyzývá k zajištění toho, aby projekty posílily vzájemnou konkurenceschopnost, mimo jiné tím, že umožní sladění s cíli v oblasti klimatu a podpoří dodržování autonomních opatření EU v oblasti udržitelnosti souvisejících s obchodem, která se zaměřují na emise oxidu uhličitého a nepříznivé dopady na životní prostředí a na podporu lidských práv; je přesvědčen, že Global Gateway by při snaze zajistit odolné dodávky kritických surovin potřebných pro ekologickou transformaci a pro hospodářskou bezpečnost EU měla zohlednit inkluzivní rozvoj a zajistit, aby měli obchodní partneři prospěch z těžby surovin prostřednictvím místního zpracování, přenosu dovedností a know-how a vytvářeli přidanou hodnotu pro místní komunity; připomíná, že v souladu s environmentální diplomacií EU by Global Gateway měla přispívat k transformaci energetiky; vyzývá k tomu, aby financování v rámci Global Gateway zajistilo interoperabilitu s normami EU, transparentními postupy a dodržování environmentálních, sociálních a správních norem, a to mimo jiné prostřednictvím systémů soustavného sledování;

Finanční nástroje

92. zdůrazňuje, že EU prováděla rozvojové finanční a záruční investiční operace s dostatečným předstihem před spuštěním Global Gateway v roce 2021, a to i prostřednictvím Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus;
93. vyzývá Komisi, aby provedla posouzení dopadů Evropského fondu pro udržitelný rozvoj a Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus, které by měly být základem příštího fondu Globální Evropa podporujícího Global Gateway v příštím víceletém finančním rámci, a konstatuje, že toto posouzení musí také měřit pokrok, pokud jde o snižování nerovností a posilování lidského rozvoje, začleňování a přístupnosti, jakož i podporu sociálních a environmentálních norem; trvá na tom, že veškeré budoucí finanční nástroje musí vycházet z řádného posouzení stávajícího financování; je toho názoru, že je zapotřebí větší transparentnost a podávání zpráv, jakož i lepší řízení rizik a kvalitnější struktury řízení, a to i pokud jde o podrobnosti rozpočtové nomenklatury; domnívá se, že by měly být odstraněny překážky, které v současné době brání evropským malým a středním podnikům v širší účasti na projektech Global Gateway, a zároveň uznává výzvy vyplývající z rozsáhlého financování a z toho, že nadnárodní společnosti jsou v soukromém sektoru klíčovými partnery;
94. zdůrazňuje význam inkluzivního přístupu Týmu Evropa; vybízí Komisi, EIB, Evropskou banku pro obnovu a rozvoj a vnitrostátní rozvojové finanční instituce, aby navrhly a zavedly nástroje pro snižování rizik Global Gateway, které je zjednoduší a zvýší jejich předvídatelnost, a aby pracovaly způsobem, který aktivně otevře přístup podnikům ze všech členských států, včetně těch, které nemají žádné vnitrostátní rozvojové finanční instituce, aby poskytly přiměřené vstupní požadavky a individualizované příležitosti pro malé a střední podniky, a aby navrhly specializované systémy pojištění politických rizik pro projekty Global Gateway;
95. zdůrazňuje význam nástrojů na podporu obchodu a vývozu, včetně exportních úvěrových agentur, záruk, pojistných produktů a obchodních partnerství, jako nedílných součástí souboru nástrojů Global Gateway; vybízí Komisi a členské státy, aby posílily koordinaci využívání exportních úvěrových agentur, činností hospodářské diplomacie a politických návštěv na vysoké úrovni v rámci přístupu „Tým Evropa“ s cílem usnadnit evropským společnostem, zejména malým a středním podnikům, udržitelný vývoz a vstup na trh v partnerských zemích; požaduje spolehlivé záruky, které zajistí dodržování mezinárodních pravidel, rozvojových cílů EU a norem EU v oblasti lidských práv, životního prostředí, klimatické transparentnosti a udržitelnosti dluhu;
96. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily plnou transparentnost všech operací zahrnujících společný nebo koordinovaný postup evropských exportních úvěrových agentur a rozvojových finančních

institucí, mimo jiné zveřejňováním kritérií výběru projektů, příjemců a posouzení dopadů;

97. připomíná, že EIB Global, rozvojová složka Evropské investiční banky, je jedním z klíčových realizátorů Global Gateway, a proto se od ní očekává, že bude ve svých projektech uplatňovat nejvyšší standardy transparentnosti a odpovědnosti; naléhavě vyzývá Komisi a prováděcí partnery, aby související informace včas a přístupným způsobem zveřejňovali; vybízí Komisi, aby maximalizovala spolupráci s EIB jako bankou EU, což je třeba zohlednit v příštím víceletém finančním rámci; vybízí rozvojové finanční instituce provádějící projekty Global Gateway, jako je EIB, aby zveřejnily každé posouzení dluhu související s projekty; opakuje svou výzvu, aby se EIB Global soustředila na spravedlivý a udržitelný rozvojový program v přijímajících zemích;
98. zdůrazňuje, že je třeba ve vhodných případech více využívat kombinované financování a zvýhodněné nástroje, aby byly projekty komerčně životaschopné; vítá úsilí EIB o další maximalizaci efektivity a zefektivnění procesů, mimo jiné uplatňováním vzájemné důvěry se specializovanými partnery Týmu Evropa, kdykoli je to možné;
99. dále vyzývá k posouzení toho, do jaké míry by mohly být s pomocí EIB mobilizovány zdroje oficiální rozvojové pomoci v rámci Global Gateway, aby se rovněž jasněji rozlišovalo mezi agendou EU v oblasti konkurenceschopnosti pocházející ze zdrojů, které nejsou součástí oficiální rozvojové pomoci, a rozvojovou agendou, na kterou se vztahuje oficiální rozvojová pomoc; poukazuje na to, že nové a inovativní technologie a malé a střední podniky potřebují zvláštní nástroje financování a že by měly být k dispozici granty, jakož i půjčky, nástroje ke snížení rizika a případně vlastní kapitál;
100. připomíná, že kromě EIB Global musí i další mezinárodní rozvojové banky zapojené do provádění Global Gateway dodržovat nejvyšší standardy transparentnosti a odpovědnosti; zdůrazňuje, že všechny mnohostranné rozvojové banky účastníci se operací Global Gateway by měly jasně prokázat přidanou hodnotu rozvoje, vyvarovat se postupů, které zvyšují dluhovou zranitelnost v partnerských zemích, a sladit své financování se spravedlivými, udržitelnými a místně prospěšnými výsledky rozvoje; vyzývá Komisi, aby zajistila plné dodržování těchto zásad;

◦

◦ ◦

101. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení předsedovi Evropské rady, Radě a Komisi.